

De verschillende overheden zetten momenteel zwaar in op isoleren. Wie isoleert, krijgt meer dan één financieel steuntje in de rug. Hoe staan de isolatieproducenten en de bouwsector tegenover deze promotie van isolatie allerhande? En, belangrijker nog, hoe staat het met de kennis van de betrokkenen: van architect over aannemer tot bouwheer? Aan de hand van twee casestudy's gaan we na hoe de Limburger wordt geïnformeerd over isoleren en voelen we de sector aan de pols over de huidige pijnpunten omtrent isoleren.

Debat isoleren

“Een beeld zegt meer dan 1 000 woorden”

Casestudy 1: Thermografische fotografie Genkse daken

Begin maart verraste Genk met een ongebruikelijke campagne. Het stadsbestuur liet een thermografische foto maken van alle daken op zijn grondgebied. Bedoeling: de inwoners met de nodige informatie wijzen op de isolatietoestand van hun daken.

Burgemeester Wim Dries licht toe waarom het stadsbestuur voor deze niet-alledaagse campagne koos. “Er wordt vandaag veel gedaan rond isoleren. We hebben ons de vraag gesteld wat wij als stad nog kunnen bijbrengen om isoleren te promoten. De invloed van een subsidie is beperkt die zijn er overigens al voldoende. We hebben dan ook naar een kapstok gezocht om onze rol als richtinggever te ondersteunen. We kwamen toen bij het initiatief van Mortsel dat 5 jaar geleden thermografische foto's had laten maken van de daken op zijn grondgebied. We zijn ons gaan informeren over hun bevindingen en hebben dan zelf de nodige stappen genomen voor een gelijkaardige campagne.”

In de nacht van 20 maart 2009 – de laatste koude winter nacht – werden de thermografische foto's gemaakt. In totaal zijn zo'n 1 200 foto's gemaakt op 800 meter hoogte. Tegelijkertijd namen zo'n 120 vrijwilligers de temperatuur op hun zolder op en werd op verschillende plaatsen in de gemeente buiten de temperatuur opgemeten. Dit om de beelden correct te kunnen interpreteren. Op 20 augustus waren de resultaten van de campagne gekend.

Wim Dries, Burgemeester Stad Genk

1 000 adviezen op maat

“Op basis van de lessen uit de fotocampagne geven we de inwoners nu advies op maat,” vertelt Wim Dries. “De bewoners moeten hiertoe een gerichte aanvraag indienen met een duidelijke omschrijving van hun dakopbouw. 2 ambtenaren hebben een behoorlijke job aan de uitwerking van de adviezen. Een advies omvat specifieke informatie over hun persoonlijke situatie en aanbevelingen rond isolatie. Daarnaast kunnen we de aanvrager een energiescan aanbieden – in samenwerking met Stebo (in opdracht van Infrac). De voorbije twee maanden leverden we zo al 1 000 adviezen af, op een totaal van 21 000 daken. Onze ambitie is in totaal toch zo’n 1 500 adviezen te geven.”

Intussen blijkt ook dat de Genkenaren om twee redenen een advies aanvragen. Enerzijds om na te gaan of hun isolatie-inspanningen correct werden uitgevoerd, anderzijds om zich te bevragen hoe ze best isoleren.

De hele operatie kostte Genk 100 000 euro. Volgens de nieuwe burgemeester het beste communicatiebudget dat de stad besteedde. “De campagne heeft een hele sterke impact in de media gehad. Met geen enkele andere communicatie-campagne halen we een dergelijk breed bereik. Bovendien hebben we als lokale overheid duidelijk een toegevoegde waarde kunnen geven aan de acties die op andere niveaus al worden gevoerd.”

John Coose
Afgestaanigd bestuurder
Eltherm

Rik Mondelaers
Directeur
Confederatie Bouw Limburg

Lieven Leupe
Marketingverantwoordelijke
Isover

Louis Sempels
Commercieel directeur
Rockwool België

Eltherm: al 30 jaar thuis in isolatie

Eltherm is al 30 jaar gespecialiseerd in alle toepassingsgebieden van energie- en geluidsisolatie. “We geven ook advies en informatie aan architecten, ingenieurs en technici. Ik verdedig daarbij de stelling dat het doeltreffend uitvoeren van energie-vriendelijke, duurzame en isolerende ingrepen niet kan zonder het advies van goedopgeleide, erkende en betrouwbare isolatie-technici. Isolatie is dan ook maatwerk en moet met de grootste zorgvuldigheid geplaatst worden.

John Coose pleit voor het inschakelen van een vakman om je thermische en akoestische isolatie te plaatsen. “Zo’n vakman kan jou ook technisch advies geven. Ik vraag trouwens de vak-lui zelf om met kennis van zaken hun werk uit te voeren.”

Meer info: eltherm.be

Unilin Systems: isolerende dakelementen op maat

Unilin Systems is al sinds jaren een vertrouwde naam in het segment van de dakelementen. Het bedrijf biedt twee oplossingen: openschalige en sandwichdakelementen. Beide systemen voldoen ruimschoots aan een grote verscheidenheid van eisen. Ze bieden voldoende bescherming tegen de kou in de winter en de hitte in de zomer en ze beperken aanzienlijk het warmteverlies in huis.

Naast de dakpanelen biedt Unilin sedert dit jaar ook een totaal-gamma polyurethaan isolatieproducten onder de naam Utherm aan. Met dit gamma kan met relatief kleine diktes een hoge isolatiewaarde worden bereikt.

www.unilin-systems.com

Rockwool Soundmaxx akoestisch isolatiesysteem

Rockwool introduceert het Rockwool Soundmaxx® isolatiesysteem. De oplossing voor unieke akoestische prestaties in de verschillende bouwdeelen. Niet alleen akoestisch realiseert het systeem unieke prestaties, ook thermisch comfort en brandveiligheid worden geoptimaliseerd. Het systeem is toepasbaar in hellende daken, vloeren en voorzetwanden. Een ideaal renovatieproduct, maar zeker ook geschikt voor nieuwbouwtoepassingen.

Het systeem staat garant voor optimaal akoestisch comfort. Het heeft voor elk akoestisch vraagstuk in hellende daken, vloeren en voorzetwanden een antwoord.

Meer info: rockwool.be

Casestudy 2: Limburg isoleert

“Globale infocampagne, door iedereen gedragen”

Dit najaar lanceerde het provinciebestuur de campagne ‘Limburg isoleert’. Tot eind 2011 wil de provincie isoleren promoten, zowel in nieuwbouw als renovatie. De campagne richt zich op de isolatie van het volledige gebouw: daken, muren, vloeren en buitenschrijnwerk.

Frank Smeets – gedeputeerde van Leefmilieu – haalt de klimaatverandering als één van de motivaties voor de campagne aan. “We hebben net de tweede warmste herfst sinds de temperatuursmetingen achter de rug. De gemiddelde temperatuurstijging blijkt zo’n 2° Celsius te bedragen, maar het aantal uren zonneschijn is niet toegenomen. Bovendien werden we eind november voor het eerst geconfronteerd met een voorjaarsstorm die de oceaan overstak. Ik denk dat we nu wel wakker geschud zijn dat we iets moeten doen aan de klimaatverandering. Een belangrijk deel van die inspanningen kan in onze eigen woningen gedaan worden. Op vlak van isolatie scoren onze Belgische huizen bij de slechtste leerlingen van de Europese klas. Nochtans kunnen we met een goede isolatie tot 60% op onze verwarmingskosten besparen en de CO₂-uitstoot terugdringen.”

Breed draagvlak

Volgens Frank Smeets is dakisolatie de meest voor de hand liggend inspanning. Dakisolatie is vrij eenvoudig aan te brengen. Toch blijkt dat 27% van de daken nog niet is geïsoleerd. Zelfs 52% van de wanden in de woningen heeft nog geen isolatie. “Nochtans is isolatie niet duur en ligt ze binnen ieders handbereik. De vraag is echter vaak ‘hoe pak ik het concreet aan?’ Als provinciebestuur willen we op die vragen concrete antwoorden geven. We hebben daartoe lessen getrokken uit onze ervaringen met de zonnecampagne. Tijdens die campagne slaagden we erin het aantal geplaatste zonne-installaties in onze provincie vijfmaal hoger te brengen dan elders in Vlaanderen. Achteraf bekeken bleek het overigens absurd dat soms zonnepanelen worden gelegd op ongeïsoleerde daken. Daarom nu onze inzet op isolatie.”

Efficiënt en eenvoudig na-isoleren met Isover Optima

Isover heeft een geknipt isolatiesysteem voor het na-isoleren van hellende daken: Isover Optima. Het systeem springt in het oog door zijn gebruiksgemak. Optima vertrekt van metalen profielen die het plaatsen van een bijkomende houten structuur tussen de gordingen van het dak. De profielen klemmen zich vanzelf op maat vast tussen de gordingen. Dankzij een uitschuifbaar opzetstuk, worden de profielen exact op maat geschoven. Geen gevaar dus op meetfouten en weinig afval. De metalen structuur wordt vervolgens ingevuld met het Comfortpaneel 32 van Isover, een isolatiepaneel met een lambda-waarde van 0,032 W/mK. Tot slot wordt de isolatieschil afgewerkt met een lucht-dampscherm Isover Vario KM Duplex. Meer info: isover.be

Frank Smeets

gedeputeerde van Leefmilieu voor de provincie Limburg

De provincie maakte voor ‘Limburg isoleert’ concreet afspraken met de beroepsverenigingen, gemeentebesturen en de Limburgse architecten, zodat de informatie gekanaliseerd kan worden en door alle betrokkenen wordt uitgedragen. De provincie benut onder meer een centraal infoloket in Centrum Duurzaam Bouwen, inforavonden, een website en cursussen om de boodschap uit te dragen.

90 ongeïsoleerde daken

De provincie wil iedereen aanmoedigen om te isoleren. Hetzij via doe-het-zelfwerk, met behulp van de sociale economie of door de beroepssector. Frank Smeets: “We erkennen wel degelijk dat vakmanschap meesterschap is. Aannemers en architecten kunnen zich overigens melden om op onze website opgenomen te worden. De uitdaging is nog groot: van de 270 000 woningen in onze provincie zijn er nog 90 000 niet geïsoleerd.”

Ecosé, duurzame glaswol van Knauf Insulation

Knauf Insulation heeft een revolutionaire glaswol ontwikkeld. De nieuwe generatie glaswol wordt geproduceerd met bindmiddelen volgens de gepatenteerde Ecosé Technology. Deze technologie staat garant voor een superieur duurzaam product. Ecosé Technology is een nieuwe natuurlijke, formaldehydevrije bindtechnologie. De nieuwe mineraal wol met Ecosé Technology behoudt dezelfde hoogwaardige eigenschappen als onze traditioneel glaswol, zowel thermisch, akoestisch als mechanisch, maar is duurzamer en voelt zachter aan tijdens de verwerking, zonder dynamische stijfheid in te leveren.

Knauf Insulation glaswol met Ecosé Technology onderscheidt zich door zijn natuurlijke bruine kleur en neutrale geur.

Meer info: knauf.be

Debat isoleren

“Belang van correcte isolatie niet uit oog verliezen”

Natuurlijk juicht iedereen de inspanningen toe die de overheden leveren om isoleren te stimuleren. Toch klinkt er een duidelijke ‘maar’. “Er moet over gewaakt worden dat de isolatie correct wordt geplaatst en het premiestelsel is niet heiligmakend,” kan als samenvatting gelden van wat de producenten en specialisten tijdens ons debat isoleren naar voren brachten. We zetten de opvallendste standpunten voor u op een rij.

Feit is dat vandaag isolatie voor een belangrijk deel voor doe-het-zelvers wordt geplaatst. Daar schuilt een belangrijk gevaar. De thermografische foto’s van de Stad Genk toonden bijvoorbeeld aan dat er vaak fouten worden gemaakt op kritieke punten. “Als fabrikant is dat onze grootste bezorgdheid: is de isolatie wel correct geplaatst wanneer ze door doe-het-zelvers wordt verwerkt? Vanuit die optiek is een daadwerkelijke controle ter plaatse – met behulp van een thermografische foto – misschien wel zinvol. Voor de aannemer pleiten we voor een opleiding, zodat zij alle kneepjes onder de knie krijgen en up-to-date blijven in de nieuwste ontwikkelingen,” verwoordt Rony Briers.

Niet alle fabrikanten staan achter dit opleidingsidee omwille van de praktische bezwaren. Stijn Vandersanden ziet meer heil in een vraagbaak waar men terecht kan voor deskundig advies van een architect. Hier stelt zich dan de vraag welk prijskaartje hier aan zal hangen en wie ervoor opdraait.

Rol voor architect

Toch ziet Stijn Vandersanden een rol weggelegd voor de architect om de kwaliteit van de isolatie te waarborgen. “Het overgrote deel van de ongeïsoleerde woningen, zijn bestaande woningen. Daar geldt geen verplichting om een architect in te schakelen wanneer je isoleert. Nochtans kan zijn inbreng heel wat fouten vermijden.”

Freddy Philippaerts stelt zich de vraag of de architect zich wel in die specialistenrol ziet. “Hij verwijst immers ook vaak door naar de aannemer.”

Het provinciebestuur wijst in zijn infocampagne ook op het belang van vakmanschap. “Tijdens onze infoavonden maken we de mensen duidelijk dat isoleren niet zo eenvoudig is als het lijkt. We raden aan om bij twijfel een specialist in te schakelen. De beroepssector blijft het best geplaatst om advies te geven.”

Wim Dries ziet hier een algemeen Vlaams probleem. “We geven niet graag geld uit aan een architect of studiebureau. Daar ligt de oorsprong van heel wat problemen. Maar de bouw is specialistenwerk, schakel ze dan ook in. Als stadsbestuur denken we erover om onze inwoners bewust te maken van dit feit.”

Massasensibilisering

Louis Sempels waarschuwt voor gevaren achter massasensibilisering. “Bij groepsaankopen telt vaak alleen de goedkoopste leverancier. De particulier koppelt die prijs dan aan een maximale premie en zet de aannemer en vakhandel

buiten spel.”

John Coose stemt in dat dit niet altijd goed is. “Ik mocht in Leuven een andere aanpak ervaren. Daar kregen producenten en uitvoerders de kans zich voor te stellen aan de Leuvenaren. Die konden zich zo breed en objectief informeren en in alle vrijheid een keuze maken.”

Freddy Philippaerts: Technisch-commercieel afgevaardigde isolatie bij Knauf

Zaligmakende premies?

De overheden promoten vandaag isoleren met tegemoetkomingen allerhande. De vraag rijst hoelang een overheid in geldnood dit nog kan volhouden. En bereiken de premies wel hun doel?

Lieven Leupe erkent dat producenten de premies natuurlijk graag zien, maar maakt een kritische kanttekening. “Toch lijkt het zinvoller om premies te gebruiken om iemand te belonen die beter presteert dan wat de normen voorschrijven en niet omdat hij iets doet. Bovendien heb je nog geen zekerheid dat de premies worden toegekend aan projecten die volgens de regels van de kunst zijn uitgevoerd.”

Ook Wim Dries vindt premies niet zomaar heiligmakend. “Er zou een betere afstemming moeten zijn van de premies op de verschillende niveaus. Wanneer het hele premiestelsel beter gecoördineerd zou worden, kan er een bredere waaier aan tegemoetkomingen worden opgezet en vergroot de slagkracht.”

John Coose ziet in de gebrekkige informatiedoorstroming een ander mankement. “De overheid informeert niet hoelang een bepaalde maatregel geldt. Je loopt dus het risico uit de boot te vallen omdat een bepaalde maatregel waarvoor je dacht in aanmerking te komen intussen in alle stilte vervallen is.”

Reno Naert ziet heil in de Waalse aanpak. "Wie in aanmerking wil komen voor bepaalde premies, moet eerst een energie-audit laten uitvoeren. Zo ga je niet ondoordacht te werken en de audit wordt bovendien ook gesubsidieerd.

Heel wat particulieren begrijpen overigens niet waarom je bijvoorbeeld in Waals-Brabant meer premies krijgt voor een ingreep dan in Vlaams-Brabant, terwijl we toch in één land wonen."

Jean Biesmans geeft een aanzet voor een beter premie-beleid: "De provincie geeft subsidies aan particulieren voor isolatie, maar kan ze de gemeentebesturen niet subsidiëren om thermografische foto's boven hun grondgebied te laten maken?" Een vraag waar Frank Smeets spijtig genoeg negatief op moet antwoorden omwille van de hoge kostprijs. De voorzitter van de Vlaamse Confederatie Bouw geeft zelf aan geen voorstander te zijn van premies. "Beloon iemand die zijn huiswerk goed heeft gedaan. Bijvoorbeeld in de vorm van een belastingvermindering."

Moet er nog innovatie zijn?

Schuilt er geen gevaar in het feit dat isoleren nu verplicht is én sterk gestimuleerd wordt? Is er bij de fabrikanten nog nood aan innovatie.

Zeker wel, zo blijkt. Lieven Leupe: "We zoeken nog voortdurend naar oplossingen om correct te isoleren. We willen vooral de kritieke punten aanpakken."

Freddy Philippaerts en John Coose geven aan dat er nog heel wat onderzoek en ontwikkeling nodig is om luchtdicht isoleren te verbeteren.

Wim Dries breekt een lans om innovatie maximaal verder te zetten om oplossingen te vinden voor de renovatiemarkt, want daar is nog heel wat werk te verzetten.

Louis Sempelt tot slot geeft aan dat we in de nabije toekomst het accent almaar meer op comfort zullen leggen, in het bijzonder de akoestische isolatie.

Met dank aan Provincie Limburg, Stad Genk, Leveranciers isolatiematerialen, Confederatie Bouw Limburg en Vlaamse Confederatie Bouw

Tekst: TiM Vanhove

Fotografie: Marc Sourbron, Rockwool

Reno Naert
Marketingverantwoordelijke
Pluimers Isolatie

Jean Biesmans
Voorzitter VCB
Bestuurder Group Biesmans

Powerroof: veilig isolatieschild voor het hellend dak

Powerroof is een uniek isolatiesysteem voor hellende daken. De isolatieplaat van Recticel Insulation bestaat uit een brandveilige kern in TAUforam, een polyisocyanuraatschuim met een bijzondere cellenstructuur. Rondom is de plaat voorzien van een tand- en groefverbinding voor een naadloze plaatsing op een sarkingdak. Zo ontstaat een isolatieschild zonder koudebruggen. De isolatieplaat is stevig en vormvast. Dankzij de gesloten cellenstructuur en de aluminiumbekleding aan beide zijden is Powerroof waterafstotend.

Meer info: recticelinsulation.com

Stijn Vandersanden
Sales Manager Dak
Rockwool België

Rony Briers
Sales Manager Distribution
Recticel Insulation

Volledige dakopbouw in één beweging

Met het Isotec-systeem kan je de volledige klassieke dakopbouw in één keer uitvoeren: het onderdakscherm, de thermische isolatie, de panlatten en de tengellatten, de versteviging van de structuur en het dampscherm. Zo de Isotec-dakisolatie heel wat ruimte: het systeem heeft slechts 10 cm aan de buitenkant nodig.

Het ontwerp van de panelen is uitermate geschikt voor de renovatie van daken met een traditioneel gebinte, van de meest eenvoudige tot de meest ingewikkelde constructie.

Het Isotec-systeem biedt enkele belangrijke voordelen: thermisch isolerend, waterdicht, ventilerend, duurzaam, esthetisch, het is licht en veilig.

Meer info: isotec.be

